

DECIZIE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Artur Franco,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Anei Franco și Gheorghe Franco, reprezentanții legali ai minorului Artur Franco, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Oclanda-Agro” cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituită cererea de apel, din motivul nelichidării neajunsurilor constatate,

c o n s t a t ă:

La 03 aprilie 2017 SA „Moldasig” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Franco și Gheorghe Franco reprezentanții legali a minorului Artur Franco, intervenient accesoriu SRL „Oclanda-Agro” prin care au solicitat încasarea prejudiciului material în mărime de 90 000 de lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 2 700 de lei.

Prin hotărârea din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, acțiunea s-a admis integral, s-a încasat de la Franco Artur suma de 90 000 de lei în beneficiul SA „Moldasig”, cu titlu de daună și cheltuielile de judecată în sumă de 2700 de lei, în total suma de 92 700 de lei.

La 30 iulie 2018, Franco Artur nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, a depus cerere de apel nemotivată prin care a solicitat casarea hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldasig” să fie respinsă.

Prin încheierea din 10 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Franco Artur împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, s-a acordat termen apelantului până în data de 26 septembrie 2018, ora 17.00, pentru prezentarea cererii de apel motivată, și a dovezii achitării taxei de stat în ordine de apel în sumă de 2025 de lei.

La 26 septembrie 2018, Franco Artur a depus cerere prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea din 10 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

La 04 octombrie 2018, Artur Franco a prezentat cererea de apel motivată, totodată a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, prezentând dovada achitării parțiale a taxei de stat în ordine de apel în sumă de 150 de lei.

Prin încheierea din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea înaintată de apelantul Artur Franco, privind scutirea parțială de la plata taxei de stat în ordine de apel, nu s-a dat curs cererii de apel, s-a acordat termen apelantului până în data de 25 octombrie 2018, ora 09.00, pentru prezentarea dovezii de achitare a diferenței taxei de stat neachitată în sumă de 1875 de lei.

S-a explicat apelantului Artur Franco că, dacă nu v-a prezenta dovada achitării taxei de stat, în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit apelul declarat de Artur Franco.

La 19 noiembrie 2018, Artur Franco a declarat recurs, prin care solicită admiterea acestuia, casarea încheierii din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți cu remiterea cauzei în instanța de apel.

În susținerea recursului declarat, recurentul a invocat că prin emiterea încheierii recurate, instanța de apel îi încalcă accesul liber la justiție stipulat de prevederile art. 9 din Codul de procedură civilă și dreptul la un recurs efectiv.

Totodată, a menționat că suma care urmează să o achite la depunerea cererii de apel, este exagerat de mare, iar datorită situației precare în care se află familia sa, nu are posibilitate să o achite, însă instanța de apel nu a ținut cont de aceste circumstanțe, și neîntemeiat a restituit apelul declarat.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 25 octombrie 2018, și recepționată la 01 noiembrie 2018 (f.d.201), instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Artur Franco urmează a fi respins din motivele ce succed.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Verificând legalitatea încheierii din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor cauzei, Colegiul ajunge la concluzia că actul judecătoresc contestat a fost emis în concordanță cu normele de drept procedural pertinente.

Primordial, instanța de recurs consideră oportun de a învedera că în sensul alin. (1), art. 369 din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1);

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

c) apelantul a înaintat o nouă pretenție, neexaminată în primă instanță;

d) cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, cu excepția cazului în care cererea depusă de persoana asupra căreia a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară se referă la contestarea hotărârii privind instituirea măsurii de ocrotire judiciare;

e) apelantul solicită restituirea apelului până la începerea dezbaterii cauzei în fond în instanța de apel;

f) în virtutea legii, hotărârea nu poate fi atacată în apel.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La caz, se constată că la 30 iulie 2018, Franco Artur a declarat apel împotriva hotărârii din 29 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Central. Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 10 septembrie 2018, nu a dat curs cererii de apel, i-a acordat termen apelantului până în data de 26 septembrie 2018, ora 17.00, pentru prezentarea cererii de apel motivată și a dovezii achitării taxei de stat în ordine de apel în sumă de 2025 de lei. Ulterior, Artur Franco a depus cerere prin care a solicitat acordarea unui termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor indicate în încheierea din 10 septembrie 2018 a Curții de Apel Bălți iar la 04 octombrie 2018, a prezentat cererea de apel motivată, totodată a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, prezentând dovada achitării parțiale a taxei de stat în ordine de apel în sumă de 150 de lei.

Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 04 octombrie 2018 a respins cererea apelantului Artur Franco, privind scutirea parțială de la plata taxei de stat în ordine de apel, nu a dat curs cererii de apel și i-a acordat termen până în data de 25 octombrie 2018, ora 09.00, pentru prezentarea dovezii de achitare a diferenței taxei de stat neachitată în sumă de 1875 de lei. Neîndeplinind indicațiile menționate, Curtea de Apel Bălți prin încheierea din 25 octombrie 2018 a restituit apelul declarat de Artur Franco.

În condițiile speței, Colegiul reține că instanța de apel just a stabilit că, apelantului i-a fost acordat un termen suficient pentru înlăturarea neajunsului constat, fiindu-i totodată explicate consecințele neîndeplinirii indicației instanței de apel menționate prin încheierea din 04 octombrie 2018, însă apelantul în termenul stabilit, nu a înlăturat neajunsul constat, la caz nu a prezentat dovada de achitarea integrală a taxei de stat în mărime de 1875 de lei.

Referitor la argumentul recurentului, precum că instanța de apel neîntemeiat a respins cererea de scutire parțială de achitare a taxei de stat la depunerea cererii de apel, Colegiul îl consideră declarativ, or Artur Franco invocând situația materială precară în care se află, nu a prezentat instanței acte ce ar atesta lipsa mijloacelor financiare.

Din aceste considerente, Colegiul conchide că apelantul/recurent Artur Franco nu a îndeplinit în termen integral indicațiile instanței de apel, prezentând doar cererea de apel motivată și omițând să prezinte dovada de achitare integrală a taxei de stat.

Astfel, reieșind din cele expuse și ținând cont de faptul că neajunsurile din cererea de apel, specificate prin încheierea din 04 octombrie 2018, nu au fost înlăturate integral, prin încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, a fost restituită cererea de apel declarată de Artur Franco în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea, dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel și de a prezenta apelul în corespundere cu prevederile art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Articolul 6 par. (1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile. În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) din Convenție decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Artur Franco.

Se menține încheierea din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Bălți, în cauză civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldasig” împotriva Anei Franco și Gheorghe Franco, reprezentanții legali ai minorului Artur Franco, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Oclanda-Agro” cu privire la încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă

Dumitru Mardari

Mariana Pitic